

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/221/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204598
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3212204598.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu JUDr. Natálie Čekanovej a Mgr. Ivany Šlesarovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 6C/210/2012 - 106 zo dňa 11. marca 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ť o v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatať náhradu majetkovej škody vo výške 175 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 276,60 Eur z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil § 44 ods. 8, 9 Exekučného poriadku, § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 písm. a), b), c), d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i § 103 a § 104 ods. 2 O.s.p. Žalobca uviedol, že ako oprávnený subjekt navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému Zdenkovi Kováčovi, nar. 11.7.1974, ktorá mu voči nemu vznikla zo zmluvy o úvere č. 3130103. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bánovce nad Bebravou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Po udelení poverenia podal žalobca ako oprávnený návrh na zmenu exekútora. Povinnosťou exekučného súdu bolo rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora do 30 dní od jeho doručenia súdu. Exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase, čo žalobca považuje za nesprávny úradný postup exekučného súdu, ktorým mu bola spôsobená majetková škoda a aj nemajetková ujma. Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania zistil, že exekučnému súdu bol dňa 22.11.2010 doručený návrh oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd uznesením zo dňa 21.4.2011, č.k. 2Er/1311/2008-22 rozhodol o návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Súd prvého stupňa dôvodil, že žalobca nepreukázal výšku majetkovej škody relevantnými dôkazmi a na jej preukázanie ani nenavrhol žiaden dôkaz. Táto ani nevyplýva z exekučného spisu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Žalobca zároveň žiadnym dôkazom nepreukázal a ani nenavrhol žiaden dôkaz na preukázanie priamej príčinnej súvislosti medzi nerozhodnutím exekučného súdu v zákonnej lehote a majetkovou škodou žalobcu. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, bolo by ju možné žalobcovi priznať v prípade, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobca však

ani len nenavrhol žiaden dôkaz, ktorý by mal preukázať, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Znalecký posudok č. 1/2013 vypracovaný znalcom doc. JUDr. PhDr. Miroslavom Slašťanom, PhD. súd prvého stupňa nepovažoval za dôkaz, ktorý by mal význam v prejednávanej veci. Konštatoval, že vo veci by bolo nadbytočné vykonávať akékoľvek dokazovanie výsluchom svedkov pôsobiacich na exekučnom súde, keď jediným objektívnym dôkazom o prípadných prieťahoch v konaní, resp. o inom nesprávnom úradnom postupe súdu môže byť iba exekučný spis, z ktorého sú zrejme všetky úkony a rozhodnutia súdu v danej veci, ako aj dĺžka konania a čas vykonávania jednotlivých úkonov. Keďže návrh bol nedôvodný, súd prvého stupňa ho v celom rozsahu zamietol, a to bez toho, aby vo veci rozhodoval medzitýmnym rozsudkom o právnom základe uplatneného nároku, keďže takýto postup by bol nehospodárny. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 151 ods. 2 O.s.p. a odporcovi náhradu trov konania nepriznal, keďže si ich nevyčísľil a zo spisu mu žiadne nevyplývajú.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že v spojení s ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa vec prejednal v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p. s tým, že žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Žalobca uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uviedol, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Čo sa týka konečného rozhodnutia vo veci súdom (vylúčeným sudcom), neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Súd sa tiež dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Namietal porušenie svojho práva na kontradiktórne konanie, kedy žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť k týmto dôkazom o prednesoch vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Čo sa týka skutočnosti, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu, koncepciu spravodlivého súdneho konania s tým, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zjavné, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám, keď žalobca žiadal vykonať dokazovanie všetkými listinami, ktoré tvoria exekučný spis. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti konaním dlžníka. Súd však úplne ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy

informačného systému a z titulu výdajov, na administratívne spracovanie textov, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé akou úvahou súd dospel k presvedčeniu, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navyše napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ v tomto konaní je jedinečný, odôvodnil svoje negatívne rozhodnutie rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami, ako v iných svojich rozhodnutiach. Nesúhlasil tiež s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, teda povinný. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Žalobca hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie si zabezpečil. Poukázal tiež na skutočnosť, že aj po podaní žaloby škoda ďalej narastá. Súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevyvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Sám súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je preto vnútorne rozporné a napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe založil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. Uviedol, že sú irelevantné úvahy súdu o tom aké spôsoby judikovania pohľadávky si žalobca zvolil a tiež sú irelevantné úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika. Všetky a akékoľvek problémy, ktoré boli vyvolané v právnej sfére žalobcu nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu, svedčia o potrebe nastoliť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušené práva. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v nadväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva nasledovné:

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednacía zásada. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkaz k preukázaniu tvrdenia. Účastník má povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je viazaný každý účastník konania. Pokiaľ žalobca poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že ust. § 101 ods. 2 O.s.p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti účastníka konania skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie a nepožiada z dôležitého dôvodu o odročenie. Žalobca v prejednávanej veci bol riadne predvolaný na konanie pred súdom prvého stupňa na deň 11.03.2014, žalobca predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 21.02.2014, svoju neúčast písomne neospravedlnil, nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, a preto súd prvého stupňa správne vo veci rozhodoval v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti riadne predvolaného žalobcu ako aj v neprítomnosti riadne predvolaného žalovaného.

Odvolací súd preto zdôrazňuje, že v prejednávanej veci nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi vo veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí doručiť účastníkovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú, dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok

spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže plniť účastník od začiatku konania v návrh na začatie konania, vo vyjadrení k nemu mimo týchto procesných úkonov v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Žalobca v množstve svojich podaní na súdoch tvrdí, že súd mu svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom, avšak ako bolo vyššie konštatované, v danej veci bolo nariadené pojednávanie na konkrétny termín, žalobca bol riadne a včas predvolaný bez ospravedlnenia sa nedostavil s tým, že na pojednávaní sa súd prvého stupňa oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu. Pokiaľ teda súd prvého stupňa na pojednávaní vykonal dôkazy navrhované žalobcom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, takýmto postupom súdu prvého stupňa nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti, princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvého stupňa preto v prejednávanej veci dodržal zásadu priamosti, ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen Ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov. Postupom súdu prvého stupňa preto nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávaných dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania.

Pokiaľ žalobca spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že o vylúčení zákonného sudcu už rozhodoval. Odvolací súd v aktuálnom konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu. Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď. napr. uznesenie NS SR, sp. zn. 3Nc 14/2010). Pre účely preskúmvanej veci odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia žalobcu svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

V predmetnej veci bol správny postup súdu prvého stupňa, ktorý dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný, a to s poukazom na jeho skutkové tvrdenia, uvedené v návrhu, ako aj s poukazom na neunesenie dôkazného bremena na strane žalobcu v danej veci.

Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1 O.s.p. s tým, že úspešnému žalovanému náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.